

Sámi allaskuvla
Sámi University College

OAHPPOPLÁNA

BAGADALLAN PEDAGOGIHKKA 1

15 OAHPPOČUOGGÁ

Duoji,ealáhus- ja luonddudieđagoadži jođiheaddji dohkkehan mearrádusnotáhtain 17.02.2015. /
Rievaduvvon DEL jođiheaddji dohkkehan mearrádusnotáhtain 03.07.2015

1. Fága namma

Samisk: Bagadallanpedagogikhka 1
Dárogillii: Veiledningspedagogikk 1
Eŋelasgillii: Guidance in education 1
Suomagillii: Opetukseen ohjaus 1

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahppokoda: PED600

Oahppo dássi: 1N

Oahppočuoggát: 15

Galle lohkanbaji: 2

Mo oahpahus lágiduvvo: Deaivvadeamit Sámi allaskuvllas, Diehtosiiddas.

Logaldallamat neahhta bokte (digigiisá). Iehčanas bargan ja joavkobarggut deaivvademiid ja logaldallamiid gaskkas.

3. Makkár oahppoprográmmain leat dát oassin

Oahppu sáhttá dohkkehuvvot válljenfágán dábálašoahpaheaddjeoahpus ja joatkaoahppun dábálašoahpaheddiide, ovdaskuvlaoahpaheddiide ja earáide geain lea sullasaš duogáš.

4. Sisaváldingáibádusat

Ovdaskuvlaoahpaheaddjioahppu, dábálašoahpaheaddjeoahppu, praktihkalaš pedagogikhka, mánáidsuodjaluspedagoga, sosionoma, suodjalandivšár, politiija dahje eará heivvolaš oahppu universitehtas dahje allaskuvllas. Sáhttá árvvoštallot reálagelbbolašvuodá duogážiin.

5. Oahpahusgiella

Oahpahus lea eanáš sámegillii. Jos muhtun oasit eai leat sámegillii, dat leat dulkojuvvon sámegillii.

6. Sisdoallu

Oahpahusa vuodđojurdda lea heivehuvvon bargguide, vásáhusaide ja oktavuođaide gaskal bargohárjehallama ja teoriija. Oahpu ulbmil lea ahte studeanttat galget sáhttit atnigoahtit daid iešguđetlágan bargovugiid iežaset bagadallandoaimmain. Danne leat oahpahusa bargovuogit seamma mávssolaččat go fáttát, maid giedħahallat oahpahusas. Dat mearkkaša ahte šaddá lagas oktavuohta das maid bargá (sisdoalu ektui) ja vuohki movt daid bargá (bargovuogit ja organiserenvuogit). Oahpus leat iešguđetlágan bargovuogit, maidda ieš ferté ollu oassálastit. Go čadaha oahpu, de eaktuda dat ahte studeanttat beroštit ja váldet ovddasvástádusa iežaset oahpahusbargguide ja oktasaš oahppobirrasii.

Čuovvovaš fáttát leat guovddážis oahpahusas:

- Bagadallandoaba ja guovddáš bagadallanmodeallat
- Vuđolaš bagadallan ja gulahallanteoriija
- Oahppama ja ovdáneami vuodđooaidnu ja movt dat váikkuha bagadallamii
- Didaktihkalaš ja fidnodidaktihkalaš/ámmátdidaktihkalaš jurddašeapmi ja doaibma.

- Oahpu bargohárjehallan ja teorija ja bagadallama sadji gelbbolašvuodáneamis
- Máhttu ja máhtolašvuodáaoaidnu
- Gelbbolašvuhta, gelbbolašvuodáneapmi ja fidnogelbbolašvuodá ovdáneapmi
- Bargoustibiid bagadallan
- Guovddáš bagadallanvuodđojurdagat ja vuogit
- Vásáhusoahppu ja metaoahppu
- Plánen, čilgehus ja bagadallama árvvoštallan
- Árvvoštallan ja dohkálašvuodáárvvoštallan
- Ehtalaš árvvoštallan ja bagadallan
- Hárjehallama hápmi
- Ámmátlaš ovdáneapmi, ámmátlaš identitehta
- Gáiddusoahpahus hárjehallamis
- Ovtastuvvon luohkáid oahpaheapmi, ovttastuvvon luohkáid pedagogikhka
- Konflivtaid čoavdin

Pedagogalaš bagadallan oahppofálaldagas lea earenoamáš mívssolaš oktiičatnat bargohárjehallama ja teorija. Dat dáhpáhuvvá hárjehallamiid bokte, bargobihtáid čoavdimin iežaset bargohárjehallamiin, iešguđetlágan ovdanbuktimiin ja mielstudeanttaiguin digastallamiin. Studeanttat galget oahpahusa áigodagas oažžut ipmárdusa ja praktikhkalaš gelbbolašvuodá, vai sáhttet doaimmahit praktikhkalaš pedagogalaš bagadallama oktonasat ja joavkkuin. Dat galgá čadahuvvot go bargoustibiid / mielstudeanttaid bagadallá čoagganemiin ja vejolaččat vel eará čoagganemiin. Deattuhuvvo, ahte studeanttat barget árjjalaččat oahpus.

Muđui molsašuvvet oahpu bargovuogit gaskkal:

Oahpus geavahit čuovvovaš bargovugiid:

- Plánen, čađaheapmi ja bagadallandilálašvuodáid árvvoštallan.
- Áiccalmastima, kritikhkalaš analysa ja smiehttamuša, mat čatnasit hárjehusaide, kasusohppui ja praktikhkalaš vásáhusaide.
- Joavkobargguid ja digastallamiid, ja joavkku bagadallanhárjehallamiid.
- Logaldallamiid, vásáhuslonohallamiid, bagadallamiid ja girjjálašvuodáoahpu.

7. Oahppanjovssus

Go studeanta lea čađahan oahpu, son:

- Máhttá ovdánahttit gelbbolašvuodá ja ipmárdusa oahpahettiin studeanttaid, bagadallan doaimmas ja organiserema bokte dakkár oahpahusain
- Dovdá vuogágada válodoosiid, mat leat hábmejuvvon vástideaddji bagadusain ja guovddáš teorehtalaš vuodđodoahpagiin, manala dakkár vuogádat lea huksejuvvon.
- Máhttá ovdánahttit jođihanmáhtu, ákkastallama ja árvvoštallat bagadallama.
- Máhttá ieš bagadallat studeanttaid dahje bargoustibiid/ earáid, seammás go váldá atnui bagadallanvuogágada válodoosiid.
- Ipmirda dehálaš gulahallan-, riido- ja ovttasdoaibmaproseassaid bagadallamis.
- Máhttá analyseret ja vuoduštit iežas doaimma ja diđolažžan dahkat iežas fidnogelbbolašvuodá.
- Nákce válljet iešguđetlágan bagadallanvuogágagaid iešguđetlágan bargooktavuođaide.

- Šaddá diđolaš iežas gelbbolašvuhtii ja fitmatvuhtii oahpahusas, maid ieš lea vásihan ja metaoahpahussii.
- Máhttá ovdánahttit fidnoehtalaš fitmatvuoda ja olmmošlaš árvvoštallama bagadallandilálašvuodain.

8. Oahppan- ja oahpahusvuogit

Oahppan- ja oahpahusvuogit leat logaldallamat, hárjehallamat, bargobihtáid čoavdin, mat čatnasit studeantta bargoduogázii, iešguđetlágan vuogit movt ovdanbuktit oahpahusas ja digaštallamat oasseváldiid gaskkas. Geahča muđui 6. Kapiittala.

9. Gáibádusat eksámenii

Studeanttat leat geatnegahton čuovvut oahpahusa ja joavkobargguid. Oahpahusa koordináhtor mearrida beassá go studeanta váldit eksámena vai ii. Oassi oahpahusas lágiduvvo neahhta bokte (digigiisá) ja oassi Sámi Allaskuvllas.

10. Eksámen

Studeanttat cállat 6-8 siidosaš čállosa addojuvvon fáttain. Čáluš vuodđuduuvvá fáollojuvvon oahpuide. Čáluš lohkkojuvvvo loahpalaš eksámenin. Barggut galget dohkkehuvvot, main árvosátni lea ECTS-árvosátnevuogádaga ja árvosátneregela 37 mielde: ceavzán / ii ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvvoštallama láhkaásahussii.

11. Oahppočuoggáiid dohkkeheapmi

Čujuhuvvo U/A láhkii § 3-5 Buorrindohkkeheapmi ja fágalaš dohkkeheapmi.

- (1) Universitehtat ja allaskuvllat mat fállat akkrediteren oahpuid dán lága vuodul, galget buorrindohkkehít fáttaid, fágaid, eksámeniid dahje geahčcalemiid, maid studeanttat leat ceavzán eará universitehtain ja allaskuvllain, ja mat fállat akkrediterejuvvon oahpuid, main leat seamma ollu oahppočuoggát, ja nu guhkás go devdet daid fágalaš gáibádusaid, muhtin mearriduvvon eksámenii, grádai dahje ásahusa ohppui. Guoskevaš ásahus ferte bearráigeahčat ahte ii duppaliid logahala seammá fágalaš sisdoalus.

12. Privatistttat

Privatisttain ii leat vejolaš váldit dán oahpu.

13. Kvalitehtasihkkarastin

Buot oahput Sámi allaskuvllas galget árvvoštallot U/A lága § 1-6 vuodul. Joatkaoahpuid árvvoštallamat dahkkoit oahppoárvvoštallamiid, eksámen- ja sensorraporttaid ja fágaporrttaid vuodul. Kvalitehta ráhkkanahttin doaimmat čáđahuvvojít daid árvvoštallamiid vuodul. Oahppoárvvoštallama raporta galgá sistisdoallat dieđuid doaimmaid birra, maid leat álggahan ovddit árvvoštallama vuodul. Dát guoská sihke ovddit jagiid árvvoštallamiidda, ja maiddái dan gustovaš oahppojagi proseassaárvvoštallamii. Oahppoárvvoštallama raporta galgá sistisdoallat loahppaárvvoštallama oahpu ovddasvástideaddji jođiheaddjis/jođihedđiin, gos árvvoštallama bohtosat addet smiehtamuša ja dulkoma. Dat galgá maid sistisdoallat dárbbašlaš doaibmabijuid dahje ovdánahttinsurggiid. Oahpu loahppaárvvoštallan dieđihuuvvo allaskuvlla njunnošiidda/ stivrii.

14. Lohkanmearri

Boge Margun & Markhus Gunvor & Moe Randi & Eriksen Ødegaard Elin 2009:
Læring gjennom veiledning - meningsskaping i grupper. Fagbokforl.

Grenstad, Nils Magnar 1990: *Å lære er å oppdage*. Oslo: Didakta forlag

Inglar, Tron 1997: *Lærer og veileder*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hiim, H. og Hippe, E. 2006: *Praksisveiledning i lærerutdanningen, en didaktisk veiledningsstrateg*. Gyldendal.

Kärki Ulvestad Asbjørn & Ulvestad Kärki Freja (daimm.) 2012: Flerstement veiledning. Gyldendal akademisk.

Mathisen Petter & Høigaard Rune 2007: Veiledningsmetodikk - en håndbok i praktisk veiledningsarbeid. Høyskoleforl.

Tveiten, Sidsel 2006: *Veiledning mer enn ord*. Bergen: Fagbokforlaget.

Skau, Grata Marie 1998: *Gode fagfolk vokser*. Oslo: Cappelen.

Suomagielat girjjálašvuhta:

Blomberg, Komulainen, Lange, Lapinoja, Patrikainen, Rohiola, Sahi, Turunen 2009:
Opettajuuteen ohjaaminen. Helsinki: JP-kustannus

Jyrhämä, R. 2002. Ohjaus pedagogisena päättöksentekona. Helsingin yliopisto. Helsingin yliopiston verkkojulkaisu. <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/kas/opett/vk/jyrhama/>

Nummenmaa, A.R. 2005a. Henkilökohtainen ohjauskeskustelu. Mitä on ammatillinen keskustelu? Teoksessa A.R. Nummenmaa, M. Lairio, V. Korhonen & S. Erola (toim.) Ohjaus yliopiston toimintaympäristössä. Tampere: Yliopistopaino, 89 - 101.

Onnismaa, Jussi & Pasanen, Heikki & Spangar, Timo (doaimm.) 2000: Ohjaus ammattina ja tieteenalana 1-3. Juva: PS-kustannus.

Valli Raine & Isosomppi Leena (doaimm.) 2008: Opetusharjoittelun uudet mahdollisuudet. Juva: PS-kustannus

Väisänen Pertti: Opetusharjoittelun ohjauksen retoriikka ja todellisuus
<http://sokl.uef.fi/juhlakirja/17Pertti.htm>

Eará válljejuvvon ja ieš válljejuvvon girjjálašvuhta.

Rámmaplánat ja fágaplánat ámmátčehppodataohpus.
Iešguđetlágan artihkkalat addojit oahpu áigodagas.